

ЗАПИСНИК
за извршен инспекциски надзор
Ип 1 бр. 57-7
Датум: 12.02.2024 година

Административен знак:	
Рок на чување:	год.
20	год.
Потпис,	

1) Податоци за субјектот на инспекцискиот надзор

Назив на субјектот на надзор	PCM, Национална установа-Национална опера и балет – Скопје (во натамошниот текст: Установа)	
Седиште/адреса на субјектот	Бул. „Гоце Делчев“ бр. 4 - Скопје	
Адреса за е-пошта		
Телефон		
Матичен број на субјектот		
Даночен број на субјектот		
Број на жиро сметка на субјектот	10010100000000000000	
Банка депонент	Народна банка на РСМ	
Одговорно/и лице/а на субјектот:		
Име и презиме: директор	Телефон	Е-пошта

2) Податоци за инспекцискиот надзор

Вид на инспекциски надзор	1. РЕДОВЕН	2. ВОНРЕДЕН	3. КОНТРОЛЕН
Датум на почеток на инспекцискиот надзор	07.02.2024 г.	Време на почеток на инспекцискиот надзор	11.45
Датум на завршување на инспекцискиот надзор	09.02.2024 г.	Време на завршување на инспекцискиот надзор	13.00
Назив на објектот каде се врши надзорот	PCM, Национална установа-Национална опера и балет - Скопје		
Главна дејност на објектот каде се врши надзорот	Помошни дејности во изведувачката уметност (шифра: 90.02)		
Адреса на објектот каде се врши надзорот	бул. „Гоце Делчев“ бр. 4 - Скопје		

3) Инспекцискиот надзор е извршен врз основа на: Месечниот план за работа на Секторот за управен и инспекциски надзор на Министерството за култура (во натамошниот текст: СУИН на МК) за месец февруари 2024 година, бр. 57-18/2 од 30.01.2024 година и по Налог ИП 1 бр. 57-7 од 02.02.2024 г., на раководителот на СУИН на МК.

4) Инспекцискиот надзор е извршен од: Маја Митревска, виш инспектор при СУИН на МК.

5) Предмет на вонредниот инспекциски надзор: инспекцискиот надзор е извршен од аспект на примена на одредбите од член 77-к од Законот за културата („Сл. весник на РМ“ бр. 31/98, 49/03, 82/05, 24/07, 116/10, 51/11, 136/12, 23/13, 187/13, 44/14 61/15, 154/15, 39/16 и 11/18), и постапување по обврската за спроведување на на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата од ставот (2) на овој член, во конкретниот случај давател на јавни услуги од категоријата А – уметници, ниво А03 – истакнат оперски солист.

Основ: член 82 став (1) од Законот за културата, а во врска со член 71 став (1) од Законот за инспекциски надзор („Сл. весник на РСМ“ бр. 102/2019).

6) Во извршувањето на овој инспекциски надзор:

-Не се употребени листите за проверка, од причина што станува за вонреден инспекциски надзор, а истите се задолжителни при редовен инспекциски надзор согласно со член 70 став (3) од Законот за инспекциски надзор.

7) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор, субјектот на надзор беше претставуван од следново лице:

Име и презиме	Телефон	Е-пошта
директор		

8) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор, беа присутни следниве лица:

Име и презиме и својство	Телефон/мејл
раководител на Сектор за административни, правни и кадровски работи	

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

Име и презиме и својство	Телефон/мејл
раководител на Одделение за човечки ресурси	
оперски првенец	
диригент	
уметнички раководител на операта, режисер	
корепетитор на опера	
стручен соработник-организатор на опера	
уметнички раководител на опера со овластување	

9) Инспекторот кој го изврши инспекцискиот надзор, пред почетокот на надзорот, на субјектот на надзор му ги презентираше целите и предметот/опфатот на вонредниот инспекциски надзор и му ги објасни правата и обврските на субјектот на надзор.

10) Во инспекцискиот надзор се констатирани следниве наоди за утврдената фактичка состојба:

-Од страна на Министерството за труд и социјална политика, Државен инспекторат за труд, со Допис ИП1 бр. 09-2083 од 12.01.2024 година, до Секторот за управен и инспекциски надзор на МК, како надлежен за спроведување и примена на одредбите од Законот за културата, препратена е Пријавата заведена под број 0907-2083 од 28.12.2023 година од вработена во НУ-Национална опера и балет, Скопје на работно место - истакнат оперски солист, во која се изнесени наводи за тенденционско постапување при оценување на нејзината работа со барање за преиспитување на оценувањето.

10.1 Од непосредниот увид документацијата при инспекцискиот надзор, утврдено е дека во установата во примена е Статутот заведен под бр. 01-1035/4 од 13.03.2019 на НУ-НОБ, Скопје, донесен од страна на Управениот одбор, врз основа на член 36 став (1) точка 1 од Законот за културата.

-Согласно со членот 77-к став (5) од Законот за културата и член 21 став (1) точка 13 од Статутот, Управниот одбор на установата има донесено Правилник заведен под

број 02-3025/6 од 17.11.2021 г., со кој се уредени поблиските критериуми за спроведување на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата.

Со Правилникот се пропишува начинот и постапката за спроведување на оценувањето на давателите на јавните услуги во установата од категорија А – уметници, Б – уметнички соработници за подготвување на сценски и музичко сценски дела, В – стручни сценски работници и Г – стручни соработници во дејности од областа на културата, а оценувањето се врши со цел да се добие реална слика за стручноста, квалитетот, ефикасноста и ефективноста на вработените во извршувањето на работните задачи. Резултатите од оценувањето, односно оценката за ефектот, стручноста и компетентноста на кандидатите, се земаат во предвид и во постапките за распоредување/унапредување на вработените. Податоците добиени при оценувањето, се внесуваат во Образецот за оценување на давател на јавна услуга, кој што е составен дел од правилникот.

Притоа, оценувачот го оценува вработениот од категориите А, Б, В и Г, врз основа на: квалитет, ефективност и ефикасност на работењето; почитување на роковите, работна етика и дисциплина; ниво на реализација на работните цели и задачи; ниво на вклученост и посветност на работата; придонес во реализација на програмата за работа; стручно усовршување; однесување на работно место. Оценувачот го оценува вработениот со оцена „А-особено се истакнува во исполнувањето на работните задачи“, „Б-задоволува во исполнување на работните задачи“, „В-не задоволува во исполнувањето на работните задачи“.

Според Правилникот, оценувачот постојано ја следи работата на вработениот кој го оценува и прибира податоци од суштествено значење за оценувањето. Следењето и прибирањето на податоци подразбира проверка и евидентирање на квалитетот и квантитетот во исполнувањето на работните цели и задачи. При следењето на работата, оценувачот постојано го мотивира вработениот и му дава инструкции и совети за подобрување на работењето, му укажува на конкретни детали во работата што водат кон успешно работење, како и на недостатоците во неговото работење. Доколку во текот на следење на работата, врз основа на конкретни показатели, оценувачот утврдил дека оценуваниот не ги исполнува поставените цели односно покажува незадоволителни резултати, не покажува потребна стручност, не покажува интерес за квалитетот во извршувањето на работните задачи, истиот ќе започне постапка за подобрување на ефектот. Во постапката за подобрување на ефектот, на вработениот се предлагаат

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

дополнителни обуки и се изрекува писмена опомена во која вработениот се предупредува на можноста да биде оценет со негативна оценка доколку и покрај укажувањата и предложените мерки, до истекот на периодот за кој се врши оценувањето не го подобри двојот ефект.

Образецот за оценување го пополнува оценувачот, со образложение на оценката, при што се земаат во предвид постигнатите резултати во работењето и заложбите на вработениот, за периодот за кој се оценува.

Против постапката за оценување, незадоволниот вработен има право во рок од осум дена до поднесе жалба до Управниот одбор на установата.

По завршеното оценување обрасците се доставаат до организационата единица за човечки ресурси, која подготвува извештај за резултатите од оценувањето и го доставува до директорот, најдоцна до 31 јануари наредната година.

-Во однос на наводите од Пријавата поднесена од вработена во установата, распоредена со Решение бр. 04-1717/82 од 04.09.2022 г. на директорот на установата на работно место истакнат оперски солист, ниво А03, шифра КУЛ 03 04 А03 001, оперски солисти, уметнички ансамбл опера, за тенденциозно постапување при оценување на нејзината работа со барање за преиспитување на оценувањето, при инспекцискиот надзор од презентираната документација како и изјавите на присутните лица утврдено е следното:

При увидот во Обезецот за оценување на вработен – давател на јавна услуга од категорија (2023) заведен под бр. 04-41/1 од 11.12.2023 г., чијашто форма и содржина е пропишана со горенаведениот Правилникот, од непосредно претпоставениот вработен со статус на давател на услуга – уметнички раководител на операта (распореден со Решение бр. 04-3576/1 од 27.12.2021 г., на директорот на установата) е оценета со конечна оценка В – не задоволува. При конечното оценување, предвид се земени показателите за ефектот во работењето, утврдени со членот 6 од Правилникот и тоа:

1. Квалитет, ефективност и ефикасност на работењето;
2. Почитување на роковите, работна етика и дисциплина;
3. Ниво на реализација на работните цели и задачи;
4. Ниво на вклученост и посветеност на работата;
5. Придонес во реализација на програмата за работа;
6. Стручно усовршување и
7. Однесување на работно место;

Сектор за управен
и инспекциски надзорSektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

Притоа, за дадената конечна оцена В која согласно со членот 7 став (3) од Правилникот, значи дека вработената „не задоволува во исполнувањето на работните задачи“, односно не ги исполнува или незадоволително ги извршува поставените работни цели и задачи за нивото на работното место на кое е распоредена, оценувачот предложил мерки за подобрување и тоа: вокално усовршување, музичко и стручно усовршување, **без притоа на вработената да и биде намалена платата или да биде распоредена на работно место на пониско ниво**, а се со цел оценувачот да ја мотивира вработената да ги отстрани недостатоците во нејзиното работење и истото да го подобри како што всушност и предвидува членот 9 став (3) од правилникот.

Од увидот во документацијата при надзорот утврдено е дека е постапено и по членот 12 став 1 од Правилникот, односно по завршеното оценување и коплетирање на обрасците за оценување, Одделението за човечки ресурси изготвило и за потпис кај директорот доставило Извештај заведен под број 04-4936/1 од 27.12.2023 г., за резултатите од спроведеното оценување.

Исто така, од увидот во презентираната документација при инспекцискиот надзор, утврдено е дека подносителката го искористила правото од членот 10 став 3 од правилникот и незадоволна од спроведената постапка за оценување, во рок од осум дена од денот на приемот, поднела Жалба бр. 03-5032/1 од 29.12.2023 г. до Управниот одбор на установата.

Заклучно со денот на надзорот, од страна на Управниот одбор не беше одлучено по предметната жалба на подносителката. Имено, за 74-та седница на УО, закажана за 05.02.2024 година, на дневен ред под точка 5 биле ставени на разгледување жалбите од вработени во установата, по основ на извршеното оценување за 2023 година, но по истите од страна на УО на одржаната седница не е расправано ниту пак одлучувано, од причина што уметничкиот раководител на операта не присуствувал на седницата и од него е побарано дополнително да ги образложи дадените оцени во обрасците за оценување.

Видно од презентираната документација, подносителката се обратила со претставка и до институцијата Народен правобранител на РСМ, со наводи за повреда на нејзините права од работен однос од страна на установата при спроведување на постапката за оценување. Народниот правобранител со Допис НП бр. 17/24 од 09.01.2024 година, побарал од установата да се произнесе со

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

објаснување, информации и докази за наводите изнесени во претставката од подносителката.

На 18.01.2024 година, установата со соодветен Допис бр. 03-192/2, постапила по барањето на Народниот правобранител.

При инспекцискиот надзор дел од горенаведените лица, присутни при увидот, како советодавно тело на непосредниот оценувач во оценувањето на вработените и учесници во постапката за оценување, ја дадоа следната изјва:

„При оценувањето на гореименуваната, како и при оценувањето на сите уметници, вкупно 287 во Операта, имајќи ја предвид технологијата на работата, уметничкиот раководител се консултирал со диригент, оперски солист првенец, корепетитор, режисер, кои што се во директен контакт со уметникот, и со кои работи на индивидуални, групни и заеднички проби.

Оценувањето за именуваната, е извршено согласно одредбите на цитираниот правилник, а имајќи го предвид ефектот од работењето во изминатата година, кој ефект, врз основа на утврдените критериуми е со конечна оценка „не задоволува“.

Причините за оценката на ефектот од работењето се резултат на неисполнувањето односно незадоволителното исполнување на поставените работни цели изадачи за нивото на работно место на кое е распоредена.

Со цел да го образложиме оценувањето за вработената, накратко за сложениот процес и технологија за реализација на една оперска претстава до конечна изведба, која бара максимална подготвеност и посветеност на сите уметници, со голем акцент на солистите, кои исполнуваат главни улоги во претставата.

1. Оперските солисти се должни континуирано да работат на својата вокална подготвеност, така што кога ќе им се додели улога соодветна на нивото на работно место, на видот и карактерот на гласот, да можат да одговорат на поставената работна задача со професионална и квалитетна изведба.
2. По утврдувањето на доделата на улогите, дирекцијата на операта му овозможува на солистот музички проби кои солистот ги договара со корепетиторот, а со цел индивидуална подготовка, после кој процес солистот треба да биде целосно подготвен за проби со ансамблот, на групни и заеднички проби.
3. Во процесот на групни и заеднички проби, како комплексен во кој треба да се усогласат сите сегменти од реализацијата на проектот, солистот не ја учи улогата, туку ја усовршува и усогласува музички и сценски со ансамблите.

Таквиот пристап кон работата не е утврден кај како истакнат оперски солист, односно во текот на 2023 година, покажа ниско ниво на лична подготовка, ниско ниво на посветеност кон работата, а со тоа и ниско ниво на придонес во реализацијата на програмата, односно слаб ефект во работењето. Општата слика за именуваната е дека по доделување на улога, не е исполнителна во одржување на потребен број проби и индивидуално подготвување за улогата, што доведува до ниско ниво на подготвеност кога треба да работи со ансамбли, и до откажување на улогата.

Така, за доделената улога во оперската претстава Набуко, солистката, наместо пет музички проби со корепетитор, реализира само две, а останатите ги откажала со образложение дека не и се потребни. Дека тоа не е така, односно дека истата не е подготвена се покажало на групните и зедничките проби. Поради неподготвеноста, солистката достави изјава дека поради голем стрес нема да биде во можност да ги обавува режиските проби, до доаѓањето на гостинката, која установата мораше да ја обезбеди како замена во последен момент, доколку не ја исполни улогата. Претставата е одржана со гостинка од Белград, како замена за

Фактите од претходниот став се утврдени согласно комуникацијата меѓу и корепетиторот, и од исказот на диригентот на претставата.

Дел од потписниците на оваа изјава се сведоци на непријатна сцена, кога пред самиот настап на концертот во Прилеп, со оправдување дека е под стрес и не може да пее, (а станува збор за исполнување на две кратки арии) требаше да биде убедувана да излезе на сцена, и концертот да се изведе во целост.

Ваквото однесување укажува на недостаток во личната вокална подготвеност за исполнување на доделените улоги, што доведуваат до незадоволително ниво на вклученост и посветеност на работата и оценка дека „не задоволува“ во извршувањето на работните задачи.

Потписниците на оваа изјава, како советодавно тело на непосредниот оценувач во оценувањето на вработените, и непосредниот раководител како оценувач, своето мислење го изразуваат без намера и тенденција за нанесување на штета на вработената, туку, напротив, за нејзино поттикнување кон сопствено подобрување“.

Имајќи го предвид горенаведеното, се констатира дека не се утврдени неправилности во работењето на установата од аспект на примената на одредбите од член 77-к од Законот за културата, и постапување по обврската за спроведување на оценувањето на давателите на јавни услуги во културата од

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

ставот (2) на овој член, во конкретниот случај давател на јавни услуги од категоријата А – уметници, ниво А03 – истакнат оперски солист.

Имајќи го предвид фактот дека Управниот одбор сеуште нема одлучено по Жалбата на подносителката и доколку подносителката не е и понатаму задоволна од одлуката на Управниот одбор и цени дека и се повредени правата од работен однос, може да поднесе тужба до надлежен суд.

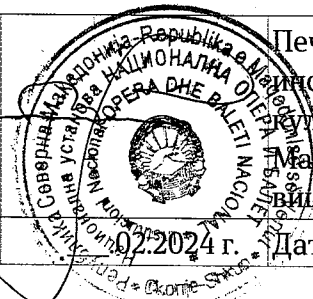
Имајќи предвид дека не се утврдени неправилности во работењето на установата, се запира инспекциската постапката во согласност со член 83 став (5) од Законот за инспекциски надзор.

11) Заради обемот и сложеноста на инспекцискиот надзор, записникот е составен во службените простории на СУИН на МК во согласност со член 82 став (3) од ЗИН.

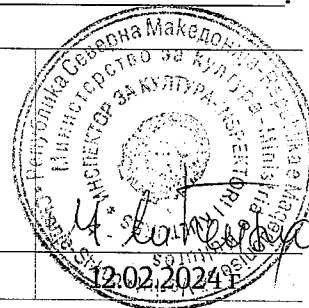
12) Со содржината на овој записник и со утврдената фактичка состојба е запознаен субјектот на надзорот, кој ИМАШЕ/НЕМАШЕ забелешки.

13) Забелешки на претставникот на субјектот на надзорот:

Потпис на
претставникот на
субјектот на надзор:
директор

Печат и потпис на
инспекторот за
култура:
Маја Митревска,
виш инспектор

Датум:

Датум:

Потпис на горенаведените лица: